

Rada
Evropské unie

Brusel 10. června 2022
(OR. en)

10160/22

EF 166
ECOFIN 615
DELECT 86

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	9. června 2022
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie

Č. dok. Komise:	C(2022) 3584 final
Předmět:	NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) .../... ze dne 9.6.2022 o prodloužení přechodného období uvedeného v čl. 89 odst. 1 prvním pododstavci nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012

Delegace naleznou v příloze dokument C(2022) 3584 final.

Příloha: C(2022) 3584 final

V Bruselu dne 9.6.2022
C(2022) 3584 final

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) .../...

ze dne 9.6.2022

**o prodloužení přechodného období uvedeného v čl. 89 odst. 1 prvním pododstavci
nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012**

(Text s významem pro EHP)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI AKTU V PŘENESENÉ PRAVOMOCI

Nařízení (EU) č. 648/2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů (EMIR) stanoví dočasnou výjimku z povinnosti clearingů pro složky penzijního systému splňující určitá kritéria. Toto přechodné období je stanoveno v čl. 89 odst. 1 nařízení EMIR a poskytuje ústředním protistranám, složkám penzijního systému a členům clearingového systému více času na vývoj schůdných technických řešení, která by složkám penzijního systému umožnila splnit výzvy ústředních protistran k hotovostní úhradě variační marže. Zmírňuje tak možné negativní dopady derivátových smluv, u nichž se provádí centrální clearing, na důchodové dávky budoucích důchodců.

Zmíněná dočasná výjimka byla v průběhu let prodlužována, jelikož se neobjevilo žádné schůdné technické řešení.

- Na základě přezkumu nařízení EMIR (nařízení (EU) 2019/834, „nařízení EMIR REFIT“) byla výjimka prodloužena do 18. června 2021.
- V souladu s čl. 85 odst. 2 nařízení EMIR je možné ji prodloužit dvakrát, pokaždé o jeden rok, přijetím aktu Komise v přenesené pravomoci, přičemž konečným cílem nařízení zůstává provádění centrálního clearingů složkami penzijního systému.
- Dne 8. června 2021 Evropský parlament a dne 10. června 2021 ani Rada nevznesly námitky proti návrhu, který Komise přijala dne 6. května 2021 za účelem prodloužení výjimky o další rok, tudíž výjimka nyní platí do 18. června 2022¹.

Komise tímto aktem v přenesené pravomoci navrhuje prodloužit stávající výjimku o další rok. Jedná se o konečné prodloužení, které je podle stávajícího rámce EMIR možné.

2. KONZULTACE PŘED PŘIJETÍM PRÁVNÍHO AKTU

Nařízení EMIR REFIT poskytuje komplexní rámec pro posouzení pokroku, jehož bylo dosaženo při hledání schůdných řešení překážek bránících složkám penzijního systému v provádění centrálního clearingů. Podle čl. 85 odst. 2 musí Komise každoročně vypracovat zprávu, v níž posoudí, zda byla vyvinuta schůdná technická řešení umožňující složkám penzijního systému skládat variační marži v hotovosti nebo převádět jako variační marži nehotovostní kolaterál a zda je nutné přijmout další opatření k usnadnění těchto schůdných technických řešení.

K této otázce musí Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA) ve spolupráci s Evropským orgánem pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění (EIOPA), Evropským orgánem pro bankovníctví (EBA) a Evropskou radou pro systémová rizika (ESRB) předkládat Komisi každoročně zprávy, které přispějí k posouzení Komise. Kromě toho má Komise zřídit skupinu odborníků složenou ze zástupců ústředních protistran, členů clearingového systému, složek penzijního systému a dalších dotčených stran s cílem sledovat jejich úsilí a posuzovat pokrok učiněný při vývoji schůdných technických řešení usnadňujících clearing OTC derivátových smluv složkami penzijního systému. Ústřední

¹ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/962 ze dne 6. května 2021 o prodloužení přechodného období uvedeného v čl. 89 odst. 1 prvním pododstavci nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 213, 16.6.2021, s. 1).

protistrany, členové clearingového systému a složky penzijního systému mají vynaložit veškeré úsilí, aby k vývoji schůdných technických řešení přispěli.

Komise zveřejnila své zprávy Evropskému parlamentu a Radě v září 2020 (COM(2020) 574 final ze dne 23. září 2020) a v květnu 2021 (COM(2021) 224 final ze dne 6. května 2021). Ve zprávách Komise konstatovala, že v průběhu let se podmínky likvidity pro složky penzijního systému postupně zlepšovaly a příslušné zúčastněné strany dosáhly při hledání schůdných řešení pokroku. Konkrétně ústřední protistrany vyvinuly nebo vyvíjejí modely usnadněného přístupu na repo trhy s clearingem, kde by složky penzijního systému mohly nehotovostní kolaterál přeměnit na hotovost². Některé složky penzijního systému již provádějí u části svých derivátů clearing dobrovolně jako klienti členů clearingového systému. Zprávy zdůraznily, že přetrvávajícím problémem je pro složky penzijního systému i nadále nutnost skládat variační marži v hotovosti v případě napjatých podmínek na trhu, kdy požadavky ústředních protistran na hotovostní úhradu marže mohou výrazně narůst, přičemž možnost složek penzijního systému využít repo trh nemusí být vždy zajištěna.

Nejnovější zprávu ESMA obdržela Komise dne 25. ledna 2022³. Zpráva potvrdila, že popis, analýza a zjištění uvedené ve zprávě ESMA z prosince 2020⁴ obecně stále platí, přičemž se tentokrát zaměřila na provozní připravenost složek penzijního systému k provádění clearingů. ESMA dospěla k závěru, že složky penzijního systému jsou k provádění clearingů z provozního hlediska do značné míry připraveny a stále více jich provádí clearing alespoň části jejich derivátových portfolií dobrovolně, nicméně složky penzijního systému a příslušní účastníci trhu potřebují čas, aby dokončili svá ujednání o clearingů a řízení kolaterálu. ESMA se dále domnívá, že začátek povinnosti clearingů pro složky penzijního systému by měl být vnímán v kontextu budování clearingové kapacity v EU. Na tomto základě doporučuje další prodloužení o jeden rok.

Tento závěr potvrzují diskuse v rámci výše uvedené skupiny odborníků; ta od svého vzniku v roce 2019 zasedala šestkrát, naposledy v březnu 2022. Během posledního zasedání účastníci uvedli, že složky penzijního systému jsou k provádění clearingů do značné míry připraveny, mají uzavřena ujednání o clearingů a u některých obchodů již provádějí clearing dobrovolně. Zástupci složek penzijního systému ve skupině odborníků nicméně zdůraznili, že konkrétně to, aby složky penzijního systému měly v napjatých obdobích přístup k dostatečné likviditě, aby mohly na výzvy k úhradě variační marže poskytovat hotovost, zůstává problémem, a proto se některé z těchto složek stále zdráhají provádět clearing u větší části svých derivátových portfolií.

S ohledem na zprávu ESMA, jakož i na diskuse v rámci skupiny odborníků vypracovala Komise zprávu⁵, v níž dospěla k závěru, že od roku 2019 došlo k podstatnému pokroku směrem k centrálnímu clearingů pro složky penzijního systému, přičemž některé z nich již dobrovolně na centrální clearing alespoň zčásti přešly. K usnadnění clearingů složek

² Repo je dohoda o prodeji cenných papírů za stanovenou cenu v kombinaci s dohodou o zpětném odkupu těchto cenných papírů za dohodnutou cenu k pozdějšímu datu. Repo trh propojuje podniky, které poskytují kolaterál výměnou za hotovost, a podniky, které poskytují hotovost výměnou za kolaterál.

³ *Clearing obligation for pension scheme arrangements* (Povinnost clearingů pro složky penzijního systému), Evropský orgán pro cenné papíry a trhy, ESMA70-451-110, 25. ledna 2022.

⁴ *Report on the central clearing solutions for pension scheme arrangements (No.2)* (Zpráva o řešeních centrálního clearingů pro složky penzijního systému (č. 2)), Evropský orgán pro cenné papíry a trhy, ESMA70-151-3248, 17. prosince 2020.

⁵ COM(2022) 254, zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě podle čl. 85 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ze dne 4. července 2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů, ve znění nařízení (EU) 2019/834, ve které se posuzuje, zda byla vyvinuta schůdná technická řešení umožňující složkám penzijního systému převádět hotovostní a nehotovostní kolaterál jako variační marži a zda je nutné přijmout jakákoli opatření k usnadnění těchto schůdných technických řešení.

penzijního systému jsou však zapotřebí další pobídky. Především by ústřední protistrany v EU měly poskytnutý čas využít k rozvoji svých modelů usnadněného přístupu a transformace kolaterálu, aby se pro složky penzijního systému staly atraktivnější.

Útvary Komise konzultovaly návrh aktu v přenesené pravomoci o prodloužení výjimky z centrálního clearingů pro složky penzijního systému o jeden rok (do června 2023) také s odbornou skupinou Evropského výboru pro cenné papíry. Z konzultace vyplynulo, že ohledně návrhu na prodloužení výjimky panuje široká shoda. Konzultované strany si uvědomují, že centrální clearing bude pro složky penzijního systému od června 2023 povinný. Některé členské státy zdůraznily potřebu jasné komunikace k zajištění toho, aby ústřední protistrany vybudovaly svou clearingovou kapacitu a aby složky penzijního systému vyvinuly své procesy řízení likvidity, díky čemuž by tyto složky získaly bezproblémový přístup k centrálnímu clearingů, jakmile dočasná výjimka z povinnosti clearingů přestane v červnu 2023 platit.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA AKTU V PŘENESENÉ PRAVOMOCI

Pravomoc přijmout akt v přenesené pravomoci je stanovena v čl. 85 odst. 2 nařízení (EU) č. 648/2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů (EMIR).

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) .../...

ze dne 9.6.2022

o prodloužení přechodného období uvedeného v čl. 89 odst. 1 prvním pododstavci nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ze dne 4. července 2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů⁶, a zejména na čl. 85 odst. 2 třetí pododstavec uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) V čl. 89 odst. 1 nařízení (EU) č. 648/2012 se stanoví, že do 18. června 2021 se povinnost clearingů uvedená v článku 4 uvedeného nařízení nemá vztahovat na OTC derivátové smlouvy, které jsou objektivně měřitelné jako snižující investiční rizika přímo související s finanční solventností složek penzijního systému, a na subjekty zřízené pro účely poskytování náhrady členům složek penzijního systému v případě jejich selhání. Toto přechodné období bylo zavedeno s cílem umožnit vývoj schůdných technických řešení umožňujících složkám penzijního systému převádět hotovostní a nehotovostní kolaterál jako variační marži, a zabránit tak negativním dopadům na důchodové dávky budoucích důchodců, které by byly způsobeny okamžitým uplatněním povinnosti clearingů na tyto OTC derivátové smlouvy.
- (2) Ustanovení čl. 85 odst. 2 třetího pododstavce nařízení (EU) č. 648/2012 zmocňuje Komisi k tomu, aby přechodné období stanovené v čl. 89 odst. 1 uvedeného nařízení dvakrát, pokaždé o jeden rok, prodloužila, pokud by dospěla k závěru, že nebyla vyvinuta žádná schůdná technická řešení umožňující složkám penzijního systému převádět hotovostní a nehotovostní kolaterál jako variační marži a že se nemění negativní dopady derivátových smluv, u nichž se provádí centrální clearing, na důchodové dávky budoucích důchodců. Ustanovení čl. 85 odst. 2 prvního pododstavce nařízení (EU) č. 648/2012 pro tyto účely vyžaduje, aby Komise každoročně, až do posledního prodloužení přechodného období, vypracovala zprávu, v níž posoudí, zda byla taková schůdná technická řešení vyvinuta a zda je nutné přijmout jakákoli opatření k usnadnění těchto schůdných technických řešení.
- (3) Komise přijala dvě výroční zprávy: dne 23. září 2020⁷ a 6. května 2021⁸. V těchto zprávách Komise konstatovala, že účastníci trhu se v průběhu let snažili vyvinout vhodná technická řešení, mezi něž patří transformace kolaterálu buď členy clearingového systému, nebo prostřednictvím repo trhů s clearingem. Komise rovněž uvedla, že některé složky penzijního systému začaly centrální clearing u části svých

⁶ Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 1.

⁷ COM(2020) 574 final.

⁸ COM(2021) 224 final.

derivátových portfolií provádět dobrovolně. Zpráva dospěla k závěru, že hlavním přetrvávajícím problémem je přístup složek penzijního systému k likviditě v případě napjatých podmínek na trhu, aby mohly složit variační marži, protože tento požadavek by rychle a významně zvýšil riziko vyčerpání hotovosti držené těmito složkami.

- (4) Ustanovení čl. 85 odst. 2 druhého pododstavce písm. a) nařízení (EU) č. 648/2012 vyžaduje, aby Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA) ve spolupráci s Evropským orgánem pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění, Evropským orgánem pro bankovnictví a Evropskou radou pro systémová rizika každoročně Komisi předložil zprávu, v níž posoudí, zda ústřední protistrany, členové clearingového systému a složky penzijního systému vynaložili náležitá úsilí a vyvinuli schůdná technická řešení usnadňující účast složek penzijního systému na centrálním clearingovém prostřednictvím poskytování hotovostního a nehotovostního kolaterálu jako variačních marží, včetně důsledků těchto řešení pro likviditu trhu a procykličnost a jejich potenciálních právních či jiných důsledků.
- (5) Nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/962⁹ Komise přechodné období stanovené v čl. 89 odst. 1 nařízení (EU) č. 648/2012 jednou prodloužila, a to do 18. června 2022.
- (6) Svou nejnovější zprávu o tom, zda ústřední protistrany, členové clearingového systému a složky penzijního systému vynaložili náležitá úsilí a vyvinuli schůdná technická řešení usnadňující účast těchto složek na centrálním clearingovém prostřednictvím poskytování hotovostního a nehotovostního kolaterálu jako variačních marží, předložila ESMA dne 25. ledna 2022. ESMA v ní do značné míry potvrdila svá dřívější zjištění uvedená v předchozích zprávách Komise, zaměřila se však na provozní připravenost složek penzijního systému provádět clearing OTC derivátových smluv. Ačkoli stále více složek penzijního systému provádí clearing OTC derivátových smluv dobrovolně a podmínky likvidity se nadále vyvíjejí příznivě, zpráva ESMA dospěla také k závěru, že složky penzijního systému a příslušní účastníci trhu potřebují dostatek času, aby dokončili svá ujednání o clearingovém řízení kolaterálu. ESMA proto vyjádřila názor, že je zapotřebí prodloužit přechodné období stanovené v čl. 89 odst. 1 nařízení (EU) č. 648/2012 o další rok.
- (7) Ve svém nejnovějším posouzení stavu připravenosti složek penzijního systému provádět centrální clearing svých derivátových portfolií¹⁰ dospěla Komise k závěru, který je podobný závěrům ESMA. Podle analýzy Komise zůstaly podmínky likvidity pro složky penzijního systému solidní, a to i v posledních obdobích napětí na trhu, a očekává se, že se budou nadále vyvíjet příznivě, s tím, jak fondy začínají uplatňovat alternativní modely přístupu na repo trh. Díky pozitivnímu výhledu ohledně přístupu k likviditě začalo stále více složek penzijního systému dobrovolně provádět clearing alespoň části svých derivátových portfolií. Alternativní modely přístupu k likviditě prostřednictvím repo trhu však potřebují čas na dosažení vyspělosti a složky penzijního systému musí současně zlepšit své interní postupy řízení likvidity a kolaterálu.
- (8) Komise proto s ohledem na zprávu ESMA dospěla k závěru, že je skutečně nezbytné prodloužit přechodné období stanovené v čl. 89 odst. 1 nařízení (EU) č. 648/2012 o další rok.

⁹ Nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/962 ze dne 6. května 2021 o prodloužení přechodného období uvedeného v čl. 89 odst. 1 prvním pododstavci nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 213, 16.6.2021, s. 1).

¹⁰ COM(2022) 254.

- (9) Přechodné období stanovené v čl. 89 odst. 1 nařízení (EU) č. 648/2012 by proto mělo být prodlouženo.
- (10) Toto nařízení by mělo vstoupit v platnost co nejdříve, aby bylo zajištěno prodloužení přechodného období před uplynutím doby jeho platnosti,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Přechodné období stanovené v čl. 89 odst. 1 prvním pododstavci nařízení (EU) č. 648/2012 se prodlužuje do dne 18. června 2023.

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 9.6.2022

*Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN*